

Mi vagyok én?

„Járnak hozzám méltóságok, / Kötik rám a méltóságot: / »Megbocsásson méltóságtok, / Nem érzek rá méltóságot.«”

1867-ben Arany János megkapja a Szent István-rend kiskeresztjét (a legmagasabb fokozat, melyet nem nemesi származású polgár kaphat). A kitüntetést Mária Terézia alapította, s oly' becses elismerés volt a Habsburg udvar részéről, hogy a kitüntetetteknek haláluk után vissza kellett szolgáltatni, vagyis kizárólag a kitüntetettet tisztelték meg vele. A kitüntetés elfogadásakor hűséget kellett esküdni a Habsburg udvarnak.

Mikor Arany fülébe jutott, őt is szeretnék kitüntetni, így írt Eötvös József miniszternek:

„Igen tisztelt Barátom! Nem tudom, mi benne az igaz, de pár nap óta erősen beszélnek, hogy számomra fejedelmi kitüntetés készül. Valami rendjelt emlegetnek. Ha még lehetséges, múltjék el tőlem e pohár! [...] azt sem tudom, mi következménye lenne, ha én e fejedelmi legfelső kegyet magamról elhárítanám: de úgy érzem, hogy helyzetemben e következményt kellene választanom inkább. [...] Ha tehát valami kérésem lehet [...] szíveskedjenek oda hatni, hogy e szándék vonassék vissza.”

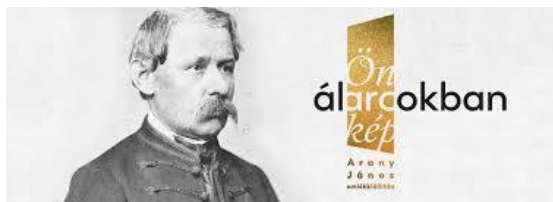
Eötvös válasza:

„Tisztelt barátom! Az, mit tőlem kívánsz, nem áll hatalmamban, s ha állana, nem tenném. [...] Hidd el, kedves barátom, nincs senki az országban, a ki nem találná természetesnek, ha a magyar király, a legnagyobb magyar költő iránt hódolatát fejezi ki. A régiek borostyánt adtak, a praktikusabb Anglia pénzt, de az első nem díszlik éghajlatunk alatt, a második nem illenek hozzá; de midőn a király ugyanazon jogával él, melyet a hazában százezerek gyakorolnak, s azon meggyőződését fejezi ki, hogy Arany Jánost tartja a nemzet most élő legnagyobb költőjének; s ha ezt azon módon teszi, mely helyzetében legtermészetesebb, azaz rendelj által: neked jogodban áll e rendjelt nem hordani, s ezt alkalmasint tenni is fogod, de azt visszaútasítani, ahhoz bizony, barátom, nincs jogod. Nemcsak a fejedelem iránti tiszteletet, de más érdekeket sértenél meg. [...]”

Wenckheim Béla belügyminiszter:

„elismeréstől, jöjjön bár felülről vagy alúlról, senki magát el nem vonhatja; nem vonhatja el magát különösen Tekintetes titkár úr akkor, midőn ezzel egyúttal a Magyar Tudományos Akadémiának megtiszteltetése is kapcsolatban áll. Így állván a dolog [...] nem haboztam a kérdéses rendjelt ide mellékelte hivatalos iratommal Tekintetes titkár úrnak [...] megküldeni.”

Arany e levélre följegyezte: „A térítményt, melyben lényeges az, hogy örökösöm a rendjelet halálom után köteles visszaküldeni, aláírtam, egy köszönő szó nélkül visszaküldtem”.

Ti mit tettetek volna Arany János helyében? Miért akarta visszautasítani és végül miért fogadta el a kitüntetést? Írjatok naplóbejegyzést Arany Jánosként, melyben jelzitek, mi okozza a dilemmát és mi vezethetett a döntéshez!